

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Kion Diras la Biblio pri Saĝeco? — La Fundamento · KJV Skribaĵoj kun Strong-Numeroj

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Saĝeco — Fundamenta Biblia Doktrino

MALFERMA VORTO

Ĉiu volas esti saĝa, sed malmultaj volas komenci tie, kie Dio komencas. La saĝeco havas komencan lokon: la timo de la Eternulo. La malnova lingvo nomas saĝecon chokmah (H2451, saĝeco), kaj ĝi nomas tiun timon yirah (H3374, timo); de la komenco ĝis la fino la du iras kune. Dio ne kaŝas saĝecon de vi. Li donas ĝin. Ĝi eliras el lia propra buŝo, kaj li konservas ĝin por la justuloj kiel trezoron. Sed vi devas fosi por ĝi, kiel homoj fosas por arĝento. Kaj rimarku ĉi tion zorge: vi ne povas trovi la konon de Dio ĝis vi komprenas la timon de la Eternulo. Ĉi tio estas la fundamenta studo pri saĝeco: kie ĝi komenciĝas, kia beno ripozas sur tiuj, kiuj timas lin, kio estas tiu timo, kaj kiel la Nova Testamento daŭrigas ĝin. Legu ĉiun vorton per viaj propraj okuloj. Esploru ĝin.

TRI DEMANDOJ, KIUJN ĈI TIU STUDIO RESPONDAS:

1. Kie komenciĝas la saĝeco, kaj kiu donas ĝin?
2. Kiaj benoj apartenas al tiuj, kiuj timas la Eternulon?
3. Kio estas la timo de la Eternulo, kaj ĉu la Nova Testamento ankoraŭ instruas ĝin?

GREKAJ ŜLOSILVORTOJ

“**timo**” — **G5401 phobos** — timo, respekto

Kiam ili iris en la timo de la Sinjoro, la eklezioj estis multobligitaj

“**timo**” — **G5399 phobeo** — timi, respekti (kun timo)

timu lin prefere

“**saĝeco**” — **G4678 sophia** — saĝeco

la sama saĝeco, portita en la novan testamenton

“**tremado**” — **G5156 tremos** — tremo, skuiĝo kunigita kun timo

laboru por via propria savo kun timo kaj tremo

“**Malpureco**” — **G3436 molusmos** — malpureco, makulo
purigu nin de ĉia malpureco de la karno kaj de la spirito

HEBREAJ ŜLOSILVORTOJ

“**saĝeco**” — **H2451 chokmah** — saĝeco, lerteco; konsideri, distingi, percepti
la ETERNULO donas saĝon

“**timo**” — **H3374 yirah** — timo, respekto
la timo de la Eternulo estas la komenco de saĝeco

“**timo**” — **H3372 yare** — timi, respekti (kun timo)
Ho, timu la ETERNULON, vi liaj sanktuloj

“**kompreno**” — **H998 biynah** — komprenemo, distingokapablo
la spirito de saĝeco kaj kompreno

“**scio**” — **H1847 daath** — scio
trovi la scion de Dio

“**sana saĝeco**” — **H8454 tuwshiyah** — sana saĝeco; tio, kio kondukas al sukceso
li kaŝenmagazinigas ĝin por la justuloj

“**rapida kompreno**” — **H7306 ruwach** — flari; percepti rapide
odoro konata alportas rapidan rekonon

“**kompatas**” — **H7355 racham** — havi kompaton, amon, mizerikordon
La Eternulo kompatas tiujn, kiuj timas Lin

MALFERMA ANKRO

Psalmaro 111:10 Komenco de saĝeco estas timo antaŭ la Eternulo; Bonan prudenton havas ĉiuj plenumantoj. Lia gloro restas eterne. **[H2451 chokmah ■] [H3374 yirah ■]**

LA TIMO DE LA ETERNULO = LA KOMENCO DE SAĜECO → BONAN PRUDENTON HAVAS ĈIUJ, KIUJ PLENUMAS LIAJN ORDONOJN.

(Miaj personaj pensoj — saĝeco devas komenciĝi per la timo de la SINJORO; ne ekzistas alia pordo. Kaj rimarku, kie troviĝas la bona kompreno: ĉe tiuj, kiuj FARAS liajn ordonojn. Bona kompreno estas bona sukceso, kaj ĝi venas per farado, ne per nura aŭdado.)

I. LA TEMO DE LA EWU ESTAS LA KOMENCO DE SAĜECO

A. Jesaja 11:2 Kaj estos sur li la spirito de la Eternulo, spirito de saĝo kaj prudento, sprito de konsilo kaj forto, spirito de sciado kaj de timo antaŭ la Eternulo. **[H3374 yirah ■] [H1847 daath ■] [H998 biynah ■] [H2451 chokmah ■]**

KAJ ESTOS SUR LI LA SPIRITO DE LA ETERNULO = SPIRITO DE SAĜO KAJ PRUDENTO + SPIRITO DE SCIADO KAJ DE TIMO ANTAŬ LA ETERNULO.

(Miaj personaj pensoj — la timo de la ETERNULO komenciĝas per Spirito. Ĝi estas nomita ĉi tie inter la aferoj de la Spirito de la ETERNULO, kaj ĝi ripozas kie li ripozas.)

B. Jesaja 11:3 Kaj agrabla estos al li la timo antaŭ la Eternulo; kaj ne laŭ la rigardo de siaj okuloj li juĝados, ne laŭ la aŭdo de siaj oreloj li eldirados verdiktojn; **[H3374 yirah ■] [H7306 ruwach ■]**

RAPIDA KOMPRENO EN LA TEMO DE LA EOJ → NE JUĜI LAŬ LA VIDO DE SIAJ OKULOJ + NEK RIPROĈI LAŬ LA AŬDO DE SIAJ ORELOJ.

(Miaj personaj pensoj — rapida kompreno: la vorto estas ruwach (H7306, flari). Kiel konata odoro alportas rapidan rekonon, tiel la timo de la Eternulo faras homon rapida — li scias aferon antaŭ ol la okuloj kaj la oreloj finas ĝin, kaj li ne juĝas laŭ tio, kion liaj okuloj vidas.)

C. Sentencoj 2:6 Ĉar la Eternulo donas saĝon; El Lia buŝo venas scio kaj kompreno. [H1847 daath ■] [H2451 chokmah ■]

ĈAR LA ETERNULO DONAS SAĜON → EL LIA BUŜO VENAS SCIO KAJ KOMPRENO.

D. Sentencoj 2:7 Li havas helpon por la virtuloj; Li estas ŝildo por tiuj, kiuj vivas pie. [H8454 tuwshiyah ■]

LI HAVAS HELPON POR LA VIRTULOJ + LI ESTAS ŜILDO POR TIUJ, KIUJ VIVAS PIE.

(Miaj personaj pensoj — sana saĝeco estas tuwshiyah (H8454, sana saĝeco) — saĝeco kiu staras firme, saĝeco kiu kondukas al sukceso. Li amasigas ĝin por la justuloj, kiel homo amasigas trezoron; kaj li mem estas la ŝildo de tiuj, kiuj iras en pureco.)

E. Sentencoj 2:4 Se vi serĉos ĝin kiel arĝenton, Serĉegos kiel trezoron: [H4301 matmown ■]

SE VI SERĈOS ĜIN KIEL ARĜENTON + SERĈEGOS KIEL TREZORON.

F. Sentencoj 2:5 Tiam vi komprenos la timon antaŭ la Eternulo, Kaj vi akiros konadon pri Dio. [H1847 daath ■] [H3374 yirah ■]

TIAM VI KOMPRENOS LA TIMON ANTAŬ LA ETERNULO + KAJ VI AKIROS KONADON PRI DIO.

(Miaj personaj pensoj — kiam? Kiam vi ricevas liajn vortojn, kiam vi turnas vian orelon al ili, kaj krias pri kono, kaj serĉas ĝin kiel oni serĉas arĝenton. Tiam — ne antaŭe — vi komprenos la timon de la ETERNULO, kaj trovos la konon de Dio. Vi ne povas aldoni konon al via fido, ĝis vi komprenas la timon de la ETERNULO; kaj ĉi tiu saĝeco estas konservita por la justuloj.)

II. LA BENOJ DE TIUJ, KIUJ TIMAS LA SINJORON

A. Psalmaro 128:1 Feliĉa estas tiu, kiu timas la Eternulon Kaj iras laŭ Liaj vojoj. [H3373 yare ■]

BENATA ESTAS ĈIU, KIU TIMAS LA ETERNULON + KIU IRAS EN LIAJ VOJOJ.

B. Predikanto 12:13 Ni aŭskultu la finon de ĉio: timu Dion, kaj plenumu Liajn ordonojn, ĉar ĉi tio estas ĉio por la homo. [H3372 yare ■]

TIMU DION + OBSERVU LIAJN ORDONOJN = LA TUTA DEVO DE LA HOMO.

C. Psalmaro 34:9 Timu la Eternulon, Liaj sanktuloj; Ĉar nenio mankas al tiuj, kiuj Lin timas. [H3372 yare ■]

TIMU LA ETERNULON → ĈAR NENIO MANKAS AL TIUJ, KIUJ LIN TIMAS.

D. Psalmaro 103:11 Ĉar kiel alte estas la ĉielo super la tero, Tiel granda estas Lia boneco por tiuj, kiuj Lin timas. [H2617 checed ■]

ĈAR KIEL ALTE ESTAS LA ĈIELO SUPER LA TERO = TIEL GRANDA ESTAS LIA BONECO POR TIUJ, KIUJ LIN TIMAS.

E. Psalmaro 103:13 Kiel patro korfavoras filojn, Tiel la Eternulo korfavoras tiujn, kiuj Lin timas. [H7355 racham ■]

KIEL PATRO KORFAVORAS FILOJN = TIEL LA ETERNULO KORFAVORAS TIUJN, KIUJ LIN TIMAS.

(Miaj personaj pensoj — kompatas estas racham (H7355, kompati): ame kaj tenere, kiel patro amas sian propran infanon. Tio estas la parto de tiuj, kiuj timas lin — ne teruro, sed la tenera amo de Patro.)

III. LA TIMO DE LA SINJORO ESTAS MALAMI LA MALBONON

A. Sentencoj 8:13 Timo antaŭ la Eternulo malamas malbonon, Fieron, malhumilon, kaj malbonan vojon; Malsinceran buŝon mi malamas. [H7451 ra ■] [H3374 yirah ■]

LA TEMO DE LA SINJORO = MALAMI LA MALBONON.

B. Sentencoj 16:6 Per bono kaj vero pardiĝas peko; Kaj per timo antaŭ la Eternulo oni evitas malbonon. [H3374 yirah ■]

PER LA TIMO DE LA ESTRO → HOMOJ FORIRAS DE MALBONO.

(Miaj personaj pensoj — unue malami ĝin, poste forturni sin de ĝi. Timi la Eternulon estas malami tion, kion Li malamas; kaj kiu malamas malbonon, tiu ne staros longe proksime al ĝi.)

C. Sentencoj 19:23 Timo antaŭ la Eternulo kondukas al vivo, Al sateco, kaj al evito de malbono.

[H2416 chay ■] [H3374 yirah ■]

LA TIMO DE LA SINJORO KONDUKAS AL VIVO → KIU HAVAS ĜIN, RESTOS KONTENTA.

IV. LA TIMO DE LA SINJORO EN LA NOVA LINGVO

A. Mateo 10:28 Kaj ne timu tiujn, kiuj mortigas la korpon, sed ne povas mortigi la animon; sed prefere timu Tiun, kiu povas pereigi kaj animon kaj korpon en Gehena. [G622 apollumi ■] [G5399 phobeo ■]

KAJ NE TIMU TIUJN, KIUJ MORTIGAS LA KORPON → SED PREFERE TIMU TIUN, KIU POVAS PEREIGI KAJ ANIMON KAJ KORPON EN GEHENA.

(Miaj personaj pensoj — la malnova lingvo diras yirah (H3374, timo); la nova lingvo diras phobos (G5401, timo). La lingvo ŝanĝiĝis, sed la timo ne malaperis. Metu vian timon sur la ĝustan: ne sur la homon, kiu povas nur mortigi la korpon — sed sur tiun, kiu povas pereigi kaj animon kaj korpon. Tamen memoru kiu li estas: Savanto, kaj li savas plene.)

B. Agoj 9:31 Kaj la eklezio tra la tuta Judujo kaj Galileo kaj Samario havis pacon kaj ricevis edifon; kaj iradante en la timo de la Sinjoro kaj en la konsolo de la Sankta Spirito, ĝi kreskis. [G4129 plethuno ■] [G5401 phobos ■]

IRANTE EN LA TIMO DE LA SINJORO + EN LA KONSOLO DE LA SANKTA SPIRITO → ESTIS MULTIGITAJ.

(Miaj personaj pensoj — marŝi en la timo de la Sinjoro alportas multobliĝon. Kaj rimarku la kompanion, kiun ĝi tenas: la timo de la Sinjoro kaj la konsolo de la Sankta Spirito marŝas kune. Ili ne estas kontraŭaj unu al la alia; la eklezioj havis ambaŭ, kaj ili kreskis.)

C. 2 Korintanoj 7:1 Havante do ĉi tiujn promesojn, amataj, ni purigu nin de ĉia malpureco karna kaj spirita, perfektigante sanktecon en la timo al Dio. [G5401 phobos ■] [G42 haggiosune ■]

[G3436 molusmos ■]

PURIGU NIN MEM DE ĈIU MALPURECO DE KARNO KAJ SPIRITO → PERFEKTIGANTE SANKTECON EN LA TIMO DE DIO.

(Miaj personaj pensoj — sankteco estas plenumita en la timo de Dio. Malpureco ĉi tie estas molusmos (G3436, malpureco) — makulado, kiel koto sur peco da vesto; kaj ĝi trafas kaj karnon kaj spiriton. La purigado estas nia farenda — ni purigu nin mem — kaj en la timo de Dio sankteco atingas sian plenan kompletiĝon.)

D. Filipianoj 2:12 Tial, miaj amatoj, kiel vi ĉiam obeis, ne nur dum mia ĉeestado ĉe vi, sed nun eĉ pli multe dum mia forestado, ellaboru kun timo kaj tremo vian propran savon; [G5156 tromos ■]

[G5401 phobos ■] [G4991 soteria ■]

ELPRACTIKU VIAN PROPAN SAVON = KUN TIMO KAJ TREMADO.

(Miaj personaj pensoj — tremado estas tromos (G5156, tremado): skuiĝo kiu akompanas timon. Estas via propra savo, kiun vi traktas; traktu ĝin kun timo kaj tremado.)

FERMO

Sentencoj 2:5 Tiam vi komprenos la timon antaŭ la Eternulo, Kaj vi akiros konadon pri Dio.

[H1847 daath ■] [H3374 yirah ■]

KOMPRENU LA TIMON DE LA ETERNULO → TROVU LA SCION DE DIO.

Psalmaro 103:17 Sed la boneco de la Eternulo daŭras eterne al tiuj, kiuj Lin timas, Kaj Lia bonfaremeco iras ĝis la pranepoj [H2617 checed ■]

LA KOMPATO DE LA ETERNULO = DE ETERNECO ĜIS ETERNECO SUPER TIUJ, KIUJ TIMAS LIN.

(Miaj personaj pensoj — nun kunigu la tutan aferon. La timo de la ETERNULO estas la komenco de saĝeco. La ETERNULO donas saĝecon; Li konservas ĝin por la justuloj; kaj kiu serĉas ŝin kiel arĝenton, tiu komprenos la timon de la ETERNULO, kaj trovos la scion de Dio. Tiu timo estas malami la malbonon. Tiu timo kondukas al vivo. La eklezioj, kiuj marŝas en ĝi, multiĝas, kaj sankteco estas plenumita en ĝi. Kaj sur tiujn, kiuj timas Lin, la boneco de la ETERNULO estas de eterne ĝis eterne. La timo de la ETERNULO ne estas malluma pordo; ĝi estas la pordo en Lian bonecon. Komencu tie.)

PROVA KVIZO

1. **Psalm 111:10** — La timo antaŭ la Eternulo estas la komenco de:

- a) scio
- b) kompreno
- c) saĝeco

2. **Mateo 10:28** — Sed prefere timu Tiun, kiu povas pereigi:

- a) kaj animon kaj korpon en Gehena
- b) la korpo, sed ne la animo
- c) la animo, kaj ne la korpo

3. **Sentencoj 2:4** — Se vi serĉos ĝin kiel arĝenton, serĉegos kiel:

- a) fajna oro
- b) kaŝitaj trezoroj
- c) altvaloraj ŝtonoj

4. **Sentencoj 2:6** — Ĉar la Eternulo donas saĝon; El Lia buŝo venas:

- a) saĝeco kaj instruo
- b) konsilo kaj potenco
- c) scio kaj kompreno

5. **Sentencoj 8:13** — Timo antaŭ la Eternulo estas:

- a) malami malbonon
- b) forlasi la malbonon
- c) timi la malbonon

6. **Agoj 9:31** — Iradante en la timo de la Sinjoro kaj en la konsolo de la Sankta Spirito, la eklezio estis:

- a) grandigita
- b) disĵetita
- multiĝis

7. **Predikanto 12:13** — Timu Dion, kaj plenumu Liajn ordonojn, ĉar ĉi tio estas:

- a) la komenco de sciado
- la tuta devo de la homo
- c) la konkludo de la saĝuloj

RESPONDO-ŜLOSILO: 1-c, 2-a, 3-b, 4-c, 5-a, 6-c, 7-b

KIEL ĈI TIU STUDO BRANĈIGAS

KIEL LA KOMENCOJ KUNVENAS: SENTENCJ 1:7 DIRAS, KE LA TIMO DE LA ETERNULO ESTAS LA KOMENCO DE LA SCIO, KAJ SENTENCJ 9:10 DIRAS, KE ĜI ESTAS LA KOMENCO DE LA SAĜO — METU LA DU KOMENCOJN UNU APUD LA ALIA KAJ ESPLORU LA DIFERENCON.

→ KIEL TUTA ĈAPITRO FOSAS POR ĜI: IJOB 28 DEMANDAS KIE SAĜECO TROVIĜOS, KAJ FINIĜAS, LA TIMO DE LA SINJORO, TIO ESTAS SAĜECO (IJOB 28:28).

→ KIEL LA TREZORO ESTAS NUN KAŜITA: SERĈU ŜIN KIEL KAŜITAJN TREZOROJN (SENTENCJ 2:4) KONDUKAS AL EN KIU ESTAS KAŜITAJ ĈIUJ TREZOROJ DE SAĜECO KAJ SCIO (KOLOSEANOJ 2:3).

→ KIEL LA SPIRITO RIPOZAS SUR LA BRANĈO: LA SPIRITO DE SAĜECO RIPOZOS SUR LI (JES. 11:2) — SERĈU TIUN, SUR KIU RIPOZAS LA SPIRITO DE SAĜECO.

→ KIEL AKIRI ĜIN, SE VI MALHAVAS ĜIN: SE AL IU EL VI MANKAS SAĜECO, LI PETU DE DIO, KIU DONAS AL ĈIUJ MALAVARE KAJ NE RIPROĈAS (JAKOBO 1:5).

SOURCES & CREDITS

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).